

måltids
partnerskabet

Årsberetning 2012-13

Nemt at spise sundere – Måltidspartnerskabets virksomhed 2012-2013

FORORD

I Måltidspartnerskabet gør vi det nemt og giver flere danskere lyst til at spise sundere.

Vi har i Måltidspartnerskabet valgt at prioritere vores indsats og vil over en treårig periode (2012-15) samarbejde om at gøre det nemt at spise sundere for danskerne, med særlig fokus på den del af befolkningen, der har de største udfordringer med deres mad og måltidsvaner. Vores indsats skal medvirke til at skabe større lighed i sundhed på ernæringsområdet, så alle får de bedste forudsætninger for et godt liv, længst muligt.

Partnerskabet har i sit første år igangsat og gennemført en række vidensprojekter. Vi har bl.a. igangsat undersøgelser af, hvad danskerne spiser til de enkelte måltider – hvor de spises og hvornår – og forskellene i madvaner afhængigt af uddannelse, alder og køn. Formålet har været at få en mere præcis viden om danskernes måltider, der vil gøre det muligt at vurdere udviklingen og få øje på udfordringerne i danskernes måltidsvaner.

2012-13 er også gået med at udvikle Måltidspartnerskabets organisation, styringsdokumenter, handlingsplan, projektkatalog og opbygget et sekretariat.

LÆS OM

Formandens beretning

2012-13 i overskrifter

Måltidspartnerskabets resultater

Nøgletal

Fakta om Måltidspartnerskabet

FORMANDENS BERETNING

Måltidspartnerskabet gør en forskel

I Måltidspartnerskabet har vi i 2012-13 samarbejdet om initiativer, der kan gøre det nemt at spise sundere i løbet af hele dagen, og hvor det er muligt at gøre en forskel i praksis i en travl hverdag på arbejdspladsen, når vi spiser ude, er på farten, og køber ind i detailhandelen.

Som navnet siger, er det måltider, der er omdrejningspunktet for partnerskabet og ikke enkelt fødevarergrupper og enkeltstående kostanbefalinger på næringsstofniveau. Rationalet er, at det er måltider og mellemmåltider, der har betydning for vores mad og spisevaner. Ved at gøre det nemt og attraktivt at spise sundere måltider, gør Måltidspartnerskabet en forskel for vores madvaner – og dermed folkesundheden.

Der findes mange aktører og initiativer for danskernes gode mad og måltider i disse år, og Måltidspartnerskabet har allerede markeret sig som et stærkt partnerskab mellem centrale organisationer, der samarbejder om at gøre det nemt at spise sundere. Partnerskabet består af erhverv, forbruger- og sundhedsorganisationer, forskningsinstitutioner, faglige organisationer og myndigheder. Måltidspartnerskabet tæller i dag 12 organisationer, og vi vil gerne være flere. Og vi ønsker at samarbejde med alle aktører i MadDanmark, der vil medvirke til at realisere visionen om at gøre det nemt og give lyst til at spise sundere.

Måltidspartnerskabet har i sit første år nået mange resultater, og kunne ved lanceringen af partnerskabets handlingsplan 2. maj 2013 bl.a. præsentere 14 konkrete initiativer til at gøre det nemt at spise sundere.

Sammen gør vi det nemt at spise sundere.

Bente Stærk
Bestyrelsesformand i Måltidspartnerskabet

ÅRET I OVERSKRIFTER

2012

April

Etablering af Måltidspartnerskabets sekretariat og ansættelse af sekretariatschef

Maj

Godkendelse af Måltidspartnerskabets vision og mission

August

Workshop om handlingsplan og projekter

November

Handlingsplan og projektkatalog godkendes

2013

Januar

Måltidspartnerskabet organiseres som forening og får sine foreningsvedtægter

Måltidspartnerskabets logo og visuelle identitet er klar

April

Måltidspartnerskabets hjemmeside og webkommunikation etableres

14 projekter og initiativer godkendes som partnerskabsinitiativer

Maj

Lancering af Måltidspartnerskabet, handlingsplan 2012-15, projektkatalog og www.maaltidspartnerskabet.dk

RESULTATER

OPDATERET VIDENSGRUNDLAG

Måltidspartnerskabets initiativer bygger på eksisterende evidensbaseret viden og retningslinjer, herunder de nationale kostråd, og på erfaringer fra gennemførte projekter. Partnerskabets medlemmer bidrager aktivt med egen specifik viden til det fælles vidensgrundlag af eksisterende baggrundsdata om danskernes måltidsvaner og viden om strukturelle tiltag og konkrete projekter omkring måltidsløsninger. Vidensgrundlaget bidrager til at skabe et fælles evidensbaseret fundament for partnerskabet og dets aktører. Formålet er at kunne prioritere målgrupper og arenaer for partnerskabets arbejde, samt være med til at identificere, hvilke konkrete aktiviteter partnerskabet skal iværksætte.

Partnerskabet har i 2012-13 gennemført vidensprojekter om:

Danskernes faktiske og oplevede kostvaner

Børn & unges måltidsvaner

Sociale forskelle i kostvaner

Kortuddannedes måltidsvaner

Food Matters, om sociale og kulturelle forestillinger om måltider

Læs om vores vidensprojekter og resultater på

maaltidspartnerskabet.dk/viden

VISION OG MISSION

I fremtiden skal danskere have nemt ved og lyst til at træffe sundere valg og købe, tilberede og nyde sundere måltider. Der vil være et stort udvalg af sundere madvarer og måltider tilgængelige for dem.

Måltidspartnerskabets vision er, at alle danskere har nemt ved og lyst til at spise sundere.

Måltidspartnerskabet forstår måltider som alle små og store måltider og mellemmåltider, der spises alene eller i fællesskab med andre, dvs. det samlede indtag af mad i løbet af dagen. Måltider er ikke en enkeltstående begivenhed, og partnerskabet har øje for alle kombinationer af fødevarer og drikkevarer i løbet af dagen. Måltider handler derfor også om, hvad der indtages mellem de tre hovedmåltider.

Måltidspartnerskabet skal gennem fælles løsninger stimulere det sundere valg og fremme lighed i sundhed. Partnerskabet skal fremme den enkeltes handlekompetence og muligheder for at vælge sundere.

Dette opnås ved at:

Fremme udvikling af konkurrencedygtige og sunde måltidsløsninger;
Samarbejde om at øge udbud og efterspørgsel af sunde og attraktive måltidsløsninger på markedet;

Arbejde for gode rammebetingelser, der øger tilgængeligheden af sundere måltider:

Måltidspartnerskabet skaber og formidler målrettet, let tilgængelig og troværdig viden.

Læs om vision, mission og strategiske indsatsområder på

maaltidspartnerskabet.dk/om-partnerskabet

HANDLINGSPLAN 2012-15

Måltidspartnerskabet fokuserer sin indsats i 2012-15 på den del af befolkningen, der har de største udfordringer med at spise sundere. Statistisk set tæller denne gruppe mange voksne uden for erhverv, ufaglærte, kortuddannede samt deres børn og unge. Dermed ikke sagt, at alle borgere med denne uddannelses- og familiebaggrund spiser usundt, eller at andre med mere uddannelse alle spiser sundere, men udfordringerne med sundere spisning og lighed i sundhed er størst for gruppen med mindst uddannelse.

Handlingsplanen beskriver: hvem står bag partnerskabet; vision, mission og brand: Måltidspartnerskabets virksomhed; fokus på lighed i sundhed; business case for Måltidspartnerskabets fokus; hvordan Måltidspartnerskabet gør en forskel; tre arenaer for partnerskabet; Måltidspartnerskabets kerne- og basisaktiviteter samt indsatsområder.

Læs handlingsplanen på maaltidspartnerskabet.dk/om-partnerskabet

PROJEKTER

Måltidspartnerskabet samarbejder om initiativer og projekter, der gør det nemt at spise sundere i løbet af hele dagen, og hvor det er muligt at gøre en forskel i praksis i en travl hverdag på arbejdspladsen, i daginstitutionen, i skolen, når vi spiser ude, er på farten, og når vi køber ind i detailhandelen. Ved lanceringen af Måltidspartnerskabets handlingsplan i maj 2013, talte partnerskabets projektportefølje 14 initiativer.

På arbejdsplads arenaen arbejder vi bl.a. med maddannelse på SFO'ernes pædagogiske dagsorden, med madmod i daginstitutioner, hvor målet er at fremme børns madmod og madglæde. I projektet Sundhed på erhvervsskoler, ønsker partnerskabet gennem Nøglehulcertificering af kantiner på erhvervsskoler at øge tilgængeligheden af sunde måltider for skolernes elever.

På detailhandels arenaen igangsætter partnerskabet et vidensprojekt, der skal give overblik over nudging til fremme af sunde måltider. I et andet projekt vil partnerskabet arbejde med kommunikation af de kommende kostråd som måltider. I projektet Sundere indkøbsmuligheder kortlægges muligheder og barrierer for, hvordan detailhandlen kommer videre i deres arbejde med initiativer for sundere måltider.

På udespise arenaen arbejder Måltidspartnerskabet med et projekt, der skal afdække, hvilken type af præfabrikerede ikke-færdigpakkede fødevarer, der fra erhvervet kan foreslås omfattet af en kommende udvidelse af Nøglehulsmærket.

I projektet Fiberpølser som business case, arbejder Måltidspartnerskabet med at kunne tilbyde en sundere variant af et fastfoodprodukt. Målet er at stimulere det sundere valg hos en bred gruppe af forbrugere, også dem, der ikke altid tænker sundhed først.

Partnerskabet har endvidere igangsat eller gennemført en række vidensprojekter og har fået et opdateret vidensgrundlag.

Måltidspartnerskabets projektkatalog opdateres løbende, læs mere om alle projekter på maaltidspartnerskabet.dk/projekter

FORENINGSDANNELSE

Måltidspartnerskabet er fra 1. april 2013 organiseret som en idéel forening. Foreningsdannelsen er gennemført for at sikre, at partnerskabet organisatorisk fungerer godt i forhold til de enkelte partnere, i forhold til bestyrelse og eksterne samarbejdspartnere. Organiseringen som forening og etablering af Måltidspartnerskabet som en selvstændig juridisk gør det bl.a. let at flytte Måltidspartnerskabets Sekretariat mellem partnerne.

Læs Måltidspartnerskabets foreningsvedtægter på maaltidspartnerskabet.dk/om-partnerskabet

DESIGN & HJEMMESIDE

Partnerskabet kommunikerer målrettet, troværdig og handlingsanvisende og ønsker at fremstå og agere som en central kommunikatør indenfor sundere og velsmagende måltider, og har derfor udviklet en fælles kommunikationsplatform med bl.a. logo, fælles design og egen hjemmeside, der synliggør partnerskabets aktiviteter og resultater og gør viden om sundere måltider tilgængelig for offentligheden bl.a. gennem linksamarbejder.

Måltidspartnerskabets hjemmeside hedder maaltidspartnerskabet.dk

LANCERING

Måltidspartnerskabets handlingsplan og lancering af Måltidspartnerskabets skete med deltagelse fra partnerskabets 12 organisationer og interessenter fra MadDanmark på toppen af Axelborg den 2. maj 2013. Fødevareminister Mette Gjerskov, Sundhedsminister Astrid Krag og Adm. Direktør Søren Gade , Landbrug og Fødevarer og Koncerndirektør Elise Brøchner, COOP var blandt talerne.

For at aktualisere og perspektivere lanceringen af Måltidspartnerskabet, skete offentliggørelsen sammen med rapporten fra DTU Fødevareinstituttet, om ”Sociale forskelle i børns kost- og aktivitetsvaner samt voksnes kostvaner”, der bl.a. dokumenterer, at der fortsat

eksisterer en social gradient i danskernes måltidsvaner, og bl.a. peger på en stigning i drenges overvægt.

Læs om lancering af Måltidspartnerskabet på maaltidspartnerskabet.dk/aktuelt

OFFENTLIGGJORTE RAPPORTER

Børn af forældre med kort uddannelse spiser længst fra kostanbefalinger.

Ny rapport udarbejdet af DTU Fødevareinstituttet viser en sammenhæng mellem børns kostvaner, overvægt, fedme og forældrenes uddannelsesniveau.

Titel: Sociale forskelle, Børns kostvaner, fysiske aktivitet og overvægt & voksnes kostvaner, DTU Fødevareinstituttet april 2013.

Danskerne er ikke så sunde som de tror

Ny rapport viser, at de forbrugere i Danmark der tror, de har sunde kostvaner, ikke altid har ret. For lidt frugt og grønt og vanskeligheder med at omsætte kostrådene til praksis er en del af årsagen.

Titel: Danskernes faktiske kost og oplevelsen af sunde kostvaner, DTU Fødevareinstituttet april 2013.

Børn og unge dropper frokosten

En ud af fem skoleelever over 11 år har droppet frokosten over to gange i løbet af en uge. Det viser en ny undersøgelse af børn og unges måltidsvaner. Og den frokost de indtager, er langt fra sund.

Titel: Børn og unges måltidsvaner 2005-2008, DTU Fødevareinstituttet december 2012.

Find rapporterne på maaltidspartnerskabet.dk/publikationer

NØGLETAL

Måltidspartnerskabets Sekretariat og en række basisaktiviteter i sekretariatet finansieres af kontingentbetaling fra de deltagende organisationer. Der udarbejdes og godkendes årlige budgetter for dette arbejde til godkendelse på bestyrelsesmødet i januar-februar.

Partnerskabsprojekter gennemføres og finansieres af de partnere, der deltager i de respektive projekter og gennem eksterne midler i form af projektf finansiering. Både basis- og kerneaktiviteter kan ligeledes finansieres af midler fra Måltidspartnerskabet kontingentindtægter.

For regnskabsåret 1. april 2012 til 31. marts 2013 har Måltidspartnerskabet haft nedenstående indtægter og udgifter vedrørende perioden. Beløb er med moms med mindre andet er angivet:

INDTÆGTER

Kontingentindtægter	870.000	DKK
Andre indtægter ex. moms	53.578	DKK
Projektmidler	550.000	DKK

UDGIFTER

Lønudgifter ex. moms	567.000	DKK
Udvikling af design & kommunikation	237.300	DKK
Husleje ex moms	120.000	DKK
Honorarer til rådgivere	32.000	DKK
Diverse drift	8.002	DKK

BALANCE

Ikke disponerede midler overført til næste periode	509.276	DKK
--	---------	-----

FAKTA OM PARTNERSKABET

Måltidspartnerskabet, der er etableret i 2012, vil være igangsætter og katalysator for at gøre det nemt at spise sundere måltider i Danmark. Organisationerne bag Måltidspartnerskabet samarbejder om fælles vision og målsætninger, udnytter synergier, og ønsker samtidig at skabe merværdi for de deltagende organisationer. I denne publikation beskriver vi den overordnede strategi og handlingsplan for indsatsen frem til 2015.

Partnerskabet vil være et centralt omdrejningspunkt for udvikling, erfaringsudveksling og forankring af aktiviteter om sundere og velsmagende måltider, og udgøre et forum for en koordineret indsats på hele området.

Partnerskabet består af erhverv, forbruger- og sundhedsorganisationer, faglige organisationer, forskningsinstitutioner og myndigheder på området, der i fællesskab vil medvirke til at fremme interessen for og tilgængeligheden af sundere måltider, og som vil arbejde på at skabe lighed i sundhed.

MÅLTIDSPARTNERSKABET TÆLLER ORGANISATIONERNE

Danish Meat Research Institut (Teknologisk Institut)

De Samvirkende købmænd

DI Fødevarer

COOP

FOA

Foreningen af Kliniske diætister

Fødevarestyrelsen

Hjerteforeningen

HORESTA

Kost og Ernæringsforbundet

Landbrug & Fødevarer

Sundhedsstyrelsen

måltids
partnerskabet

Måltidspartnerskabet
Stationsparken 31
2600 Glostrup

Tlf. +45 2877 4100
info@maaltidspartnerskabet.dk

CVR-nr. 34 77 11 62